

İş Hukuku I Dersi Pratik Çalışması

SARMAZ OTO.SAT.SER.BAK.LTD.ŞTİ. Eskişehir’de bulunan tesisinde GG marka binek ve yarı ticari araçların il bazında tek satıcısı olarak faaliyet göstermektedir. Ayrıca aynı marka araçlara bakım ve tamir hizmetini sunmakta, aksesuar ve yedek parça satışını yapmaktadır. Şirketin, satış bölümünde 15, bakım bölümünde ise 14 işçi çalışmaktadır. Bunlara ek olarak işyerinde bir güvenlik görevlisi ve bir geçici temizlik işçisi çalışmaktadır.

- 1) İşyerinde 2018 yılının Temmuz ayından beri kaporta boya ustası olarak çalışmakta olan Ali’nin iş sözleşmesi artan döviz kurları neticesinde müşterilerin görece pahalı olan yetkili servisleri daha az tercih etmesi neticesinde iş hacmindeki düşüş gerekçe gösterilerek yazılı bir biçimde feshedilmiştir. **Yapılan fesih geçerli midir? Feshin geçerli olmadığını düşünen Ali’nin nasıl bir yol izlemesi gerektiğini açıklayınız?**
- 2) 29.12.2014 işe giriş tarihli güvenlik görevlisi Mert’in iş sözleşmesi 30.08.2020 tarihinde şirket müdürünün her ayın ilk iki haftasında hafta tatillerinde çalışması gerektiği yönündeki talimatlara uymadığı gerekçesiyle İK m.25/II-h hükmüne dayanılarak derhal feshedilmiştir. Fesih bildirimine itiraz süreci sonunda feshin geçersizliğine hükmedilmiş, ancak Mert’in başvurusu üzerine işveren tarafından 26.12.2021 tarihinde işe başlatılmayacağı kendisine bildirilmiştir. Bunun üzerine Mert tüm işçilik alacakları için hukuki süreci başlatmıştır. **Mert’in hak ettiği alacaklar nelerdir? Alacak kalemlerini tek tek açıklayınız.**
- 3) İşyerinde satış sorumlusu olarak çalışan işçilerin sattıkları aracın satış bedelinin %0,5’i oranında satış primi almasına ilişkin beş yıldır devam eden bir işyeri uygulaması bulunmaktadır. İşveren 2020 yılının Ağustos ayında, Covid-19’un üretim sektöründe yarattığı aksaklıklardan ve yol açtığı talep patlamasından dolayı zaten arabaların herhangi bir pazarlık uğraşına gerek kalmaksızın kolayca satıldığını, hatta müşterilerin araçlar için sıraya girdiklerine dikkat çekerek satış primi uygulamasını kaldırdığını işçilere bildirmiştir. Bunun üzerine satış temsilcisi Ayten iş sözleşmesini feshetmiştir. **İşverenin böyle bir değişikliği tek başına aldığı kararla uygulamasının hukuka uygunluğunu ve Ayten’in gerçekleştirdiği feshi değerlendiriniz.**

- 4) İşyerinde daha önce 2009-2016 tarihlerinde çalışan ve muvazzaf askerlik nedeniyle işten ayrılan motor ustası Mehmet 2019 yılında tekrar işe girmiş ve 2021 yılında iş sözleşmesini usta başının kendisine sürekli hakaret etmesi karşısında şirket müdürünün her seferinde hareketsiz kalması nedeniyle feshetmiştir. Bu fesih neticesinde Mehmet kendisine, işyerinde 2009 yılından beri çalıştığı toplam süre üzerinden ve iş sözleşmesinde öngörüldüğü üzere, her kıdem yılı için 40 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenmesini istemiştir. **Mehmet'in talebini değerlendiriniz.**
- 5) Üç yıldır periyodik bakım bölümünde çalışan Çağrı'nın servise gelen araçların periyodik bakımlarını aynı bölümde çalışan diğer işçilerden Ferit'e göre %30, Zeynep'e göre ise %50 daha yavaş tamamlayabildiği nedeniyle performansının düşük olması gerekçesiyle iş sözleşmesi İK m.18 hükmüne dayanılarak feshedilmiştir. **Yapılan feshin geçerliliğini fesih sebebini de göz önünde bulundurarak değerlendiriniz.**